

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26. Dönemde vermiş olduğum;

2/2163, 2/1787, 2/1764, 2/1734, 2/1731, 2/1719, 2/1705, 2/1699, 2/1698, 2/1691, 2/1651, 2/1629
2/1609, 2/1497, 2/1496, 2/1459, 2/1414, 2/1384, 2/1369, 2/1359, 2/1341, 2/1311, 2/1284, 2/1283
2/1206, 2/1042, 2/1016, 2/1003, 2/926, 2/846, 2/804, 2/637, 2/636, 2/594, 2/593, 2/592, 2/591, 2/590
2/589, 2/542, 2/531, 2/500, 2/494, 2/290, 2/289, 2/287, 2/286, 2/285, 2/284, 2/283, 2/282
2/281, 2/280, 2/279, 2/278, 2/277, 2/276, 2/275, 2/274, 2/273, 2/271, 2/270, 2/269, 2/268, 2/267,
2/266
2/265, 2/264, 2/263, 2/262, 2/261, 2/260, 2/259, 2/258, 2/257, 2/256, 2/255, 2/254, 2/253, 2/217,
2/216,
2/215, 2/214, 2/213, 2/212, 2/211, 2/210, 2/209, 2/208, 2/207, 2/206, 2/205, 2/203, 2/202,
2/201
2/200, 2/199, 2/198, 2/197, 2/196, 2/195, 2/194, 2/193, 2/192, 2/191, 2/190, 2/189, 2/188, 2/187,
2/186, 2/185, 2/184, 2/183, 2/182, 2/181, 2/180, 2/179, 2/178, 2/177, 2/176, 2/175, 2/174, 2/173,
2/172
2/171, 2/170, 2/169, 2/168, 2/167, 2/166, 2/165, 2/164, 2/163, 2/162, 2/161, 2/160, 2/159, 2/158,
2/157
2/156, 2/155, 2/154, 2/153, 2/152, 2/151, 2/150, 2/149, 2/148, 2/127, 2/126, 2/125, 2/124, 2/123
2/122, 2/121, 2/120, 2/119, 2/118, 2/117, 2/116, 2/115, 2/114, 2/113, 2/112, 2/111, 2/110, 2/109
2/108, 2/107, 2/106, 2/105, 2/104, 2/103, 2/102, 2/101, 2/100, 2/99, 2/98, 2/97, 2/96, 2/95, 2/94, 2/93,
2/92, 2/91, 2/90, 2/89, 2/88, 2/87, 2/86, 2/85, 2/84, 2/83, 2/82, 2/81, 2/80, 2/79, 2/78, 2/77, 2/76,
2/74, 2/73, 2/72, 2/71, 2/70, 2/69, 2/68, 2/67, 2/66, 2/65, 2/64, 2/63, 2/62, 2/61, 2/60,
2/59, 2/58, 2/57, 2/56, 2/55, 2/54 ve 2/53 esas numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

29.06.2018

 Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
 İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon/lar	Adalet Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih:01.10.2018	Esas No:191

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI

02 Temmuz 2018

Numara:

TBMM
GENEL BAŞKANLIK

02 Temmuz 2018

No: 308568

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 24.11.2015
Sayı: 54-195

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Döneme ait 8112, 8113, 8114, 8115, 8117, 8118, 8119, 8120, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8132, 8133, 8134, 8136, 8137, 8138, 8140, 8141, 8142, 8143, 8145, 8626, 8627, 8628, 8629, 8630, 8631, 8632, 8634, 8635, 8636, 8637, 8638, 8639, 8641, 10836, 10837, 10845, 10846, 10847, 10848, 10849, 10850, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10857, 10858, 10859, 10860, 10862, 10863, 10864, 10865, 10866, 10867, 10868, 10869, 10870, 10871, 10872, 10873, 10875, 10876, 10877, 10878, 10879, 10880, 10881, 10882, 10883, 10884, 10885, 10886, 10888, 10889, 10890, 10892, 10893, 10895, 10896, 10898, 10899, 10900, 10901, 10902, 10903, 10904, 10905, 10906, 10907, 10908, 10909, 10910, 10911, 10912, 10913, 10914, 10915, 10916, 10917, 10918, 10920, 10921, 10922, 10923, 10924, 10925, 10926, 10927, 10938, 10939, 10941, 21755, 21756, 21757, 21758, 21759, 21761, 21764, 21765, 21768, 21769, 21770, 21771, 21772, 21773, 21774, 21776, 21777, 21778 evrak numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

Saygılarımla.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tail Komisyon	- Adalet			
Esas Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Tarih:	10 ARALIK 2015		E. No: 2/88	
Yem.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
TBMM BAŞKANI	<i>[Signature]</i>			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Kasım 2015
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
24 Kasım 2015
No: 5336

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2.7. Temmuz 2015
Sayı : 221

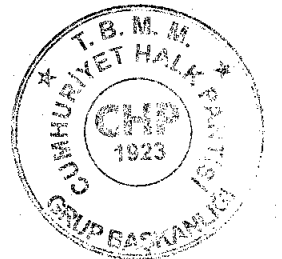
TÜRKİYE BÜYÜK MİLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24. Dönemde Meclis Başkanlığına verilmiş, 2 / 2751 esas numaralı kanun teklifini yeniliyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. M. SEZGİN TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖK. LİĞİ
28 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
28 Temmuz 2015
No: 10889

374

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 25.02.2015
Sayı: 1804

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“İş Kanunu ve Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Doç. Dr. Aykan ERDEMİR
Bursa Milletvekili

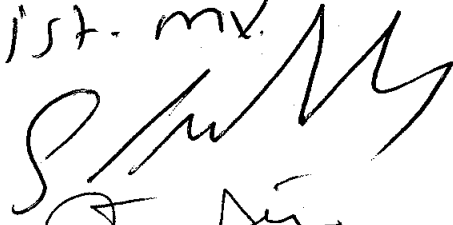
Binnaz Toprak
İstanbul m.v.
B. Toprak

Rıza Turmen
Izmir Mv.
R. T.

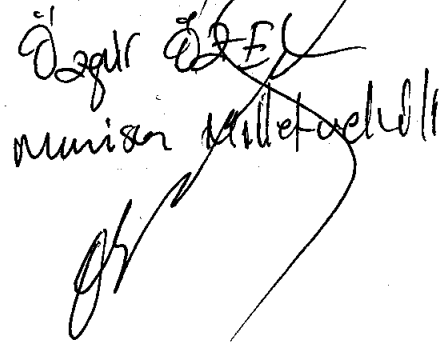
Süleyman
Sedef Küçük
İstanbul Mv
Musa Çavuş
İzmir Mv.

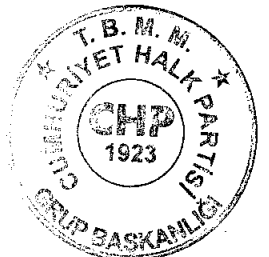
Melike Öner
İstanbul Mv

Seyhan Tanrikulu
İst. Mv.

Aytekin
Mersin Mv.

Mahmut Tural
İst Mv

Mehmet Özalp
Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Adalet - İnsan Haklarını İnceleme - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Milli Savunma - Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler			
Tarih:	18 Mart 2015		E. No: 2/2751	
Ysm.Uzm.	Eğt.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
S	zc	me	AB	MM
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
25 Şubat 2015
Numara:

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
25 Şubat 2015
NO: 379197

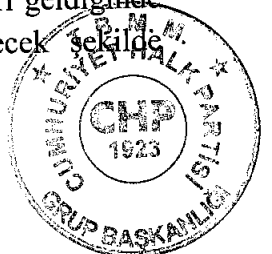
GEREKÇE

Tüm insanların, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temeli dâhil hiçbir ayrımcılıkla karşılaşmadan yaşamını idame ettirme hakkı vardır. Bu hak, gerek İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi gerekse Türkiye'nin onayladığı diğer uluslararası sözleşmelerin ayrımcılık yasağına dair hükümleri ile korunmaktadır. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin 6. Maddesine göre, "Bu Sözleşme'ye taraf devletler, herkesin özgürce seçtiği ya da kabul ettiği bir işte çalışarak hayatını kazanma olanağı tanıyan çalışma hakkını tanırlar ve bu hakkın korunması için gerekli tedbirleri alırlar." Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi, Sözleşme'nin "cinsel yönelim temelinde istihdama erişim ve devam konusunda ayrımcılığı yasakladığını" belirtmektedir. Bu ayrımcılık yasağı çalışma hayatının tüm boyutlarını kapsamaktadır. Bu nedenle Devletlerin çalışma hakkının herhangi bir ayrımcılığa uğramaksızın kullanılmasını teminat altına alma yükümlülükleri bulunmaktadır. Devletler, "başta dezavantajlı veya marjinalleştirilmiş kesimler olmak üzere" herkesin insan onuruna yakışır işe erişimini engellemek ya da sınırlandırmaktan. Birleşmiş Milletler'in olduğu kadar Avrupa Konseyi'nin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ve Avrupa Birliği'nin cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılık yasağı kriterleri açık ve nettir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin yasal mevzuatı ve politikaları, tüm yurttaşlarının onurunun ve insan haklarının korunmasını, desteklenmesini ve saygı gösterilmesini güvence altına almalıdır. Bu güvence lezbiyen, gey, biseksüel ve trans (LGBT) yurttaşları da kapsayacak şekilde, tüm yurttaşlar için eşit hakları ve onuru içermelidir.

Türkiye'nin LGBT yurttaşları, günlük yaşamlarının pek çok alanında ayrımcılığa maruz bırakılmaktadırlar. Gerek eşcinselliği suç olarak gören, sayan, eşcinselleri bazı işlerden men eden ya da sosyal yardım haklarını vermeyen Devlet kanunları ve politikaları biçimindeki resmi kurumsal ayrımcılıktan, Hükümet yetkililerinin ve kamu görevlilerinin mağduriyet yaratan tavırlarından; gerekse işte, evde, okulda ve sağlık kurumlarında toplumsal damgalama, dışlama ve önyargı benzeri resmi olmayan ayrımcılıktan zarar görmekte, hakları ihlal edilmektedirler. Toplumumuzda lezbiyen, gey, biseksüel ve trans kişilere yönelik önyargılar ve hoşgörüsüzlük oldukça yaygındır. Çoğu yurttaşımız cinsel yönelimleri veya cinsiyet kimlikleri nedeniyle ayrımcılık, şiddet ve dışlanmadan muzdardır. Cinsel yönelim veya cinsiyet kimliği temelli ayrımcılık Türkiye Cumhuriyeti'nin ilkeleriyle olduğu kadar, tabii olduğu uluslararası rejimin standartlarıyla da bağdaşmaz. Türkiye Cumhuriyeti, ayrımcılık ile mücadele etmek ve lezbiyen, gey, biseksüel ve trans kişilerin insan haklarına ve eşit yurttaşlık haklarına saygıyı sağlamak için özel tedbirler benimsemeli ve onları etkili şekilde uygulamadır.

İstihdamda ve çalışma hayatında ayrımcılığın yasaklanması, diğer dezavantajlı veya marjinalize edilmiş toplumsal kesimler için olduğu gibi, LGBT'ler açısından da son derece önemli ve gereklidir. İstihdamda ayrımcılık sonucu yoksullaşma, kamusal hayattan ve sosyal hayattan ötelenme, diğer hak alanlarında da kaçınılmaz şekilde kötüleşme yaratır. Sağlık hakkı, barınma hakkı, şiddetten korunma hakkı bunların başında gelmektedir. Devlet, kamu organlarının ayrımcılık içermeyen muamelesini güvenceye almak ile birlikte, yeri geldiğinde devlet dışı aktörlerce yapılan ayrımcı muameleye karşı korumayı da içerecek şekilde

istihdamda ayrımcılığı yasaklamalıdır. Devlet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılığa karşı etkili koruma sağlayacak uygun önlemlerin tesis edilmesini ve uygulanmasını, kamuda olduğu kadar, özel sektördeki istihdam alanlarında da sağlamalıdır. Bu önlemler taciz ve diğer mağdurlaştırma biçimlerinin yasaklanmasını, istihdama erişim ve terfi koşullarını, işten çıkarmaları, ücretleri, meslek içi eğitimi ve diğer çalışma koşullarını kapsamalıdır.

Devlet, özellikle memuriyet, öğretmenlik, silahlı kuvvetler ve kolluk kuvvetler gibi kendi yetki alanındaki belirli mesleklere ya da işlere erişim ve bunlar bünyesinde meslekte ilerleme hususunda cinsel yönelim veya cinsiyet kimliği temelli ayrımcı yasa ve uygulamaları ortadan kaldırmalıdır. İstihdamda ve mesleki alanlarda ayrımcılık, işsizlikten ve toplumsal dışlamadan büyük zarara uğrayan LGBT yurttaşları, özellikle de transları yakından ilgilendirmektedir. Özellikle cinsiyet geçişi sırasında işten çıkarılan, her türlü tacizden kurtulmak için işi bırakan kişi sayısı çok yüksektir.

Tüm bu açılardan Türkiye Cumhuriyeti özel ve kamu istihdamı için mesleki eğitim, temin, terfi, işten çıkarma, istihdam ve ücret koşulları da dâhil olmak üzere cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelinde ayrımcılığı ortadan kaldırmak ve yasaklamak;

Polis ve askeri kuvvetlerde hizmet de dâhil kamu işlevlerinde istihdam ve her düzeyde kamu hizmetini içerecek şekilde kamu hizmetinin her alanında eşit istihdam ve terfi koşullarını temin etmek amacıyla işbu Kanun Teklifi verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu maddeyle iş ilişkisinde ayrımcılık yasağı kapsamına cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi temelleri dâhil edilmekte ve ayrıca caydırıcılığın artırılması amacıyla aykırı davrananlardan işçinin talep edebileceği dört aya kadar ücret tutarındaki tazminat tutarının on iki aya kadar ücrete yükseltilmesi hususu düzenlenmektedir.

MADDE 2- Bu maddeyle 3 üncü madde ile İş Kanununa eklenen 99/A maddesinde daha ağır bir idari para cezası ile birlikte münhasıran düzenlenmesi nedeniyle genel hükümlere aykırılık kapsamında çıkarılmaktadır.

MADDE 3- Bu maddeyle eşit davranma ilkesini ihlal eden işveren veya işveren vekiline ihlale maruz kalan her işçi için 5000 Türk lirası idari para cezası verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 4- Bu maddeyle Türk Ceza Kanununda nefrete yol açan haller arasına cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesinin de dâhil edilmesi ve ayrıca iş hayatındaki işe alınma ile sınırlı tutulan nefret suçunun; işe alınmanın zorlaştırılmasında, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında, meslek içi eğitim ve terfi olanaklarından yararlanılmasında, iş sözleşmesinin sona ermesinde de oluşabilmesi öngörülmektedir.

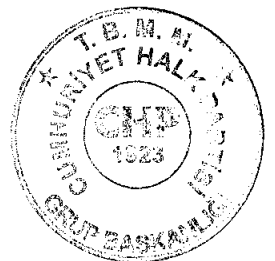
MADDE 5- Bu maddeyle silahlı kuvvetlerden ayırma cezasını gerektiren disiplinsizlikler arasından evrensel insan hakları açısından sorunlu görülen haller çıkarılmakta ve kişinin cinsel yöneliminin, cinsiyet kimliğinin veya cinsiyet ifadesinin temel insan hakları kapsamında korunması ve herhangi bir disiplin konusu edilmemesi amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Bu maddeyle memurun cinsel yöneliminin, cinsiyet kimliğinin veya cinsiyet ifadesinin temel insan hakları kapsamında korunması ve herhangi bir disiplin konusu edilmemesi öngörülmektedir.

MADDE 7- Bu maddeyle bir kişinin cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği veya cinsiyet ifadesi nedeniyle anılan davranışlara maruz bırakılması halinde devlet memuriyetinden çıkarmaya ilişkin hükümler ile Türk Ceza Kanunu'nun nefret suçuna ilişkin hükümlerin uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNU VE TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4857 sayılı İş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “cinsiyet” ibaresinden sonra “cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi” ibaresi eklenmiş, altıncı fıkrasında yer alan “dört aya kadar” ibaresi “on iki aya kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- İş Kanununun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “5 inci ve 7 nci maddelerde” ibaresi “7 nci maddede” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- İş Kanununun 99 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 99/A maddesi eklenmiştir.

Ayrımcılık yasağının ihlali

“MADDE 99/A- Bu Kanununun 5 inci maddesi kapsamında öngörülen ilke ve yükümlülüklerle aykırı hareket eden işveren veya işveren vekiline bu durumdaki her işçi için 5000 Türk lirası idari para cezası verilir.”

MADDE 4- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 122 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Nefret ve ayrımcılık

MADDE 122- (1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle;

a) Bir kişiye kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini engelleyen,

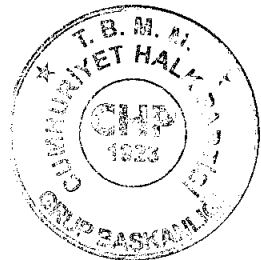
b) Bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını engelleyen,

c) Bir kişinin işe alınmasını engelleyen, zorlaştıran, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında, meslek içi eğitim ve terfi olanaklarından yararlanmasında, iş sözleşmesinin sona ermesinde doğrudan veya dolaylı biçimlerde ayrımcı işlem yapan,

d) Bir kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını engelleyen,

kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 5- 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (g) ve (ğ) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Kişinin cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği veya cinsiyet ifadesi temel insan hakları kapsamında korunur ve herhangi bir disiplin konusu edilemez."

MADDE 6- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Memurun cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği veya cinsiyet ifadesi temel insan hakları kapsamında korunur ve herhangi bir disiplin konusu edilemez."

MADDE 7- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 125 inci maddesine aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 43- Bir kişinin cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği veya cinsiyet ifadesi nedeniyle işe alınması engellenemez, zorlaştırılmaz; çalışma koşullarının oluşturulması ve personel mevzuatının uygulanmasında, meslek içi eğitim ve terfi olanaklarından yararlanmasında, memuriyetinin sona ermesinde doğrudan veya dolaylı biçimlerde ayrımcı işlem yapılamaz. Bu maddeye aykırı işlemde iş ve eylemlerde bulunanlar hakkında bu kanunun 125 inci maddesinin devlet memuriyetinden çıkarmaya ilişkin hükümleri ile Türk Ceza Kanunu'nun 122 nci maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanır."

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

